

2007-12-13

Anna Neuman
Pressekreterare
070-188 65 55

Regeringsbeslut i dag om lärlingsutbildningar

Lärlingsutbildning startar i Sverige höstterminen 2008. Det har regeringen beslutat i dag.

Lärlingsutbildningen innebär att minst hälften av utbildningen, 1250 av 2500 gymnasiepoäng, ska vara arbetsplatsförlagd.

- Nu höjer vi yrkesutbildningarnas kvalitet. Att eleverna utbildas på arbetsplatserna ger duktiga yrkesarbetare med moderna kunskaper, säger utbildningsminister Jan Björklund.

Inledningsvis kommer det att finnas 4000 platser på lärlingsutbildningen varje år i en försöksverksamhet. De arbetsplatser som tar emot lärlingar ska få ekonomisk ersättning av kommunen. För detta utgår en statlig ersättning om 25 000 kronor per år och lärlingsplats. Regeringen satsar därmed 515 miljoner kronor under de kommande tre åren.

- Det här stärker samarbetet mellan skolan och arbetslivet. Samtidigt får gymnasieeleverna fler studieformer att välja mellan.

Förordning om försöksverksamhet med gymnasial lärlingsutbildning;

utfärdad den 13 december 2007.

Regeringen föreskriver följande.

Allmänna bestämmelser

1 § Denna förordning innehåller föreskrifter om en försöksverksamhet med gymnasial lärlingsutbildning. Förordningen gäller för utbildning som påbörjas under tiden den 1 juli 2008–30 juni 2010.

Med gymnasial lärlingsutbildning enligt denna förordning avses en utbildning inom gymnasieskolan som

1. gör det möjligt för ungdomar att förena en anställning som syftar till yrkesutbildning med studier av vissa ämnen i gymnasieskolan, eller
2. i viss omfattning genomförs på en arbetsplats utan att något anställningsförhållande finns.

2 § Ungdomar får genomgå gymnasial lärlingsutbildning om de har intagits till ett nationellt eller specialutformat program som innehåller yrkesämnena inom gymnasieskolan och har ansökt om att få övergå till lärlingsutbildningen.

Skolhuvudmannen beslutar om vilka principer som ska gälla för övergång till lärlingsutbildningen.

Villkor för deltagande m.m.

3 § Varje kommun och landsting som erbjuder utbildning på nationellt eller specialutformat program som innehåller yrkesämnena kan delta i försöksverksamheten. Detsamma gäller sådana fristående skolor som avses i 9 kap. 8 § skollagen (1985:1100) och som bedriver motsvarande utbildning.

För att en skolhuvudman ska få delta i försöksverksamheten krävs att en god kvalitet kan upprätthållas för elevens hela utbildning.

Myndigheten för skolutveckling beslutar efter ansökan om vilka huvudmän som får delta i försöksverksamheten och om hur många platser varje huvudmans utbildning får omfatta.

4 § Gymnasial lärlingsutbildning får inte räknas som sådan utbildning som ska erbjudas enligt 5 kap. 5 § skollagen (1985:1100).

5 § Föreskrifterna i 5 kap. 22–24 §§ skollagen (1985:1100) gäller även om eleven har gått över från ett nationellt program till gymnasial lärlingsutbildning.

Ett åtagande av hemkommunen att svara för kostnaderna för en utbildning gäller även om eleven har gått över från den ursprungliga utbildningen till lärlingsutbildningen.

Vid tillämpning av 9 kap. 8 och 8 a §§ skollagen ska lärlingsutbildningen jämföras med det nationella eller specialutformade program från vilket eleven har gått över.

Gymnasieförordningens tillämpning

6 § De föreskrifter i gymnasieförordningen (1992:394) som gäller för nationella och specialutformade program gäller i tillämpliga delar för gymnasial lärlingsutbildning, om inte något annat följer av denna förordning. De föreskrifter som gäller för nationella program ska tillämpas om eleven har gått över till lärlingsutbildningen från ett nationellt program, och de föreskrifter som gäller för specialutformade program ska tillämpas om eleven har gått över till lärlingsutbildningen från ett specialutformat program.

Skolhuvudmannen får besluta att utbildningen ska bedrivas under andra tider än som gäller enligt 3 kap. 1 och 2 §§ gymnasieförordningen.

Arbetsplatsförlagd utbildning enligt 5 kap. 15 och 16 §§ gymnasieförordningen behöver inte finnas på gymnasial lärlingsutbildning.

Utbildningens syfte

7 § Gymnasial lärlingsutbildning syftar till att ge eleverna en grundläggande yrkesutbildning, ökad arbetslivserfarenhet och en möjlighet att under en handledares ledning, på en arbetsplats, få fördjupade kunskaper inom yrkesområdet.

Utbildningens innehåll

8 § Gymnasial lärlingsutbildning ska, tillsammans med den utbildning som eleven kan ha hunnit genomgå på ett nationellt eller specialutformat program innan eleven övergick till lärlingsutbildningen, ha en omfattning som motsvarar 2 500 gymnasiepoäng. Utbildningen ska omfatta

- kurserna Svenska A eller Svenska som andraspråk A,
- kursen Engelska A,
- kursen Matematik A,
- kursen Religionskunskap A, och

– ämnena idrott och hälsa, samhällskunskap och historia med 50 gymnasiepoäng vardera enligt de särskilda kursplaner som gäller i dessa ämnen i försöksverksamheten.

Skolhuvudmannen får i ett enskilt fall besluta att ämnena ska ha en större omfattning eller att utbildningen ska omfatta ytterligare ämnen.

Om eleven önskar det ska utbildningen omfatta

- kärnämneskurserna Svenska B eller Svenska som andraspråk B,
- kärnämneskurserna Idrott och hälsa samt Samhällskunskap i stället för

dessa ämnen enligt första stycket, och

– kärnämneskurserna Naturkunskap och Estetisk verksamhet.

Eleven kan välja att utbildningen ska omfatta endast någon eller några av de kärnämneskurser som avses i detta stycke.

Omfattningen av den arbetsplatsförlagda delen av utbildningen

9 § Den del av den gymnasiala lärlingsutbildningen som är arbetsplatsförlagd ska omfatta minst 1 250 gymnasiepoäng.

För den arbetsplatsförlagda delen av den gymnasiala lärlingsutbildningen ska det finnas en eller flera kursplaner.

Skolhuvudmannen beslutar efter samråd med ett lärlingsråd vilken eller vilka nationella eller lokala kursplaner som ska tillämpas.

Lärlingsrådet m.m.

10 § För varje program där försöksverksamhet med gymnasial lärlingsutbildning erbjuds ska det finnas ett lärlingsråd för samråd mellan skolan och arbetsmarknadens organisationer. I lärlingsrådet ska det ingå företrädare för berörda arbetstagare och arbetsgivare samt för skolans lärare och elever. I lärlingsrådet får det även ingå annan skolpersonal och andra berörda intressenter från arbetslivet. Lärlingsrådet utser självt sin ordförande och bestämmer även sina arbetsformer. Det får inrättas ett gemensamt lärlingsråd för flera program eller flera lärlingsråd för ett program med olika inriktningar.

Lärlingsrådets uppgifter framgår av 11 § första stycket och 13 §.

11 § Skolhuvudmannen ska efter förslag från lärlingsrådet besluta vilken eller vilka arbetsplatser den arbetsplatsförlagda delen av den gymnasiala lärlingsutbildningen ska förläggas till.

Som sådan handledare som avses i 7 § får bara den anlitas som har nödvändiga kunskaper och erfarenheter för uppdraget och även i övrigt bedöms lämplig.

Statens skolverk får meddela föreskrifter om närmare villkor för att en arbetsplats ska få anlitas för den arbetsplatsförlagda delen av lärlingsutbildningen.

12 § Skolhuvudmannen ska se till att genom avtal mellan sig och berörda arbetsplatser reglera sina och arbetsplatsernas åtaganden i samband med det arbetsplatsförlagda lärandet.

Rektorn ska se till att det för varje elev som genomgår en gymnasial lärlingsutbildning upprättas ett skriftligt avtal som undertecknas av skolhuvudmannen, eleven och företrädare för den eller de arbetsplatser dit någon del av utbildningen förläggs (utbildningskontrakt). Om eleven är under 18 år och inte har ingått äktenskap ska även vårdnadshavaren underteckna utbildningskontraktet. I avtalet ska det anges vilka delar av utbildningen som ska genomföras på arbetsplatsen och omfattningen av dessa. Vidare ska det framgå vilken lärare på skolan och handledare på arbetsplatsen som ansvarar för den arbetsplatsförlagda delen av utbildningen.

13 § Utöver vad som följer av 11 § första stycket ska lärlingsrådet medverka till att utveckla samverkan mellan skola och arbetsliv samt bidra till ett

lärande i arbetslivet med hög kvalitet. Lärlingsrådet ska i det arbetet bistå skolhuvudmannen och rektorn när det gäller att

- ordna lärlingsplatser för den arbetsplatsförlagda delen av den gymnasiala lärlingsutbildningen,

- utforma förslag till avtal med berörda arbetsplatser enligt 12 § första stycket och till utbildningskontrakt enligt 12 § andra stycket,

- säkerställa att de arbetsplatser som tar emot elever har kompetenta handledare, och

- bedöma om den arbetsplatsförlagda delen av utbildningen motsvarar de nationella målen för utbildningen och även i övrigt svarar mot de krav som ställs i läroplan, kursplan och andra författningar.

Lärlingsrådet ska vidare bedöma vilka karaktärsämnen eller delar av karaktärsämnena som kan behöva studeras i gymnasieskolan och medverka vid uppföljning och utvärdering av den arbetsplatsförlagda delen av lärlingsutbildningen.

Elever

14 § Uppgift om att en elev genomgår gymnasial lärlingsutbildning ska antecknas i elevens individuella studieplan enligt 1 kap. 12 § gymnasieförordningen (1992:394).

15 § En elev som genomgår gymnasial lärlingsutbildning och som inte har en anställning ska omfattas av bestämmelserna i förordningen (SKOLFS 1991:47) om ersättning vid personskada till elev i viss gymnasieskolutbildning.

16 § Om en elev som genomgår gymnasial lärlingsutbildning förenar en anställning med studierna i gymnasieskolan, får skolhuvudmannen besluta att eleven ska få byta till utbildning på ett program om anställningen upphör.

17 § Bestämmelserna om uppgiftsskyldighet för läroanstalter i 6 kap. 9–11 §§ studiestödsförordningen (2000:655) ska tillämpas även när det är fråga om sådan utbildning som avses i 1 § andra stycket 1.

Betyg

18 § Betyg på en kurs och på ett projektarbete som genomförs på en arbetsplats ska sättas av läraren efter samråd med handledaren. I en elevs slutbetyg ska det anges att eleven har genomgått en försöksverksamhet med gymnasial lärlingsutbildning. Till slutbetyget ska en beskrivning av de utbildningsavsnitt som genomförts på en arbetsplats bifogas.

19 § För den som har fått ett slutbetyg från en gymnasial lärlingsutbildning får ett sådant slutbetyg som avses i 4 kap. 10 § förordningen (2002:1012) om kommunal vuxenutbildning inte utfärdas.

20 § De skolhuvudmän som deltar i försöksverksamheten är skyldiga att medverka i uppföljning och utvärdering av försöksverksamheten.

Bestämmelser om kvalitetsredovisning finns i förordningen (1997:702) om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.

Statsbidrag

21 § Till varje huvudman för skolor som deltar i försöksverksamheten lämnas statsbidrag med 25 000 kronor per läsår för varje elev som påbörjar en gymnasial lärlingsutbildning. Statsbidrag lämnas i mån av tillgång på medel.

Statens skolverk beslutar om utbetalning av bidrag.

Skolverkets beslut enligt denna förordning får inte överklagas.

Denna förordning träder i kraft den 15 januari 2008, då förordningen (2000:690) om försöksverksamhet med lärande i arbetslivet inom gymnasieskolan ska upphöra att gälla. Den upphävda förordningen gäller dock fortfarande för utbildning som påbörjats före den 15 januari 2008.

På regeringens vägnar

JAN BJÖRKLUND

Nils Cederstierna
(Utbildningsdepartementet)